

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ АУДИТУ В НІМЕЧЧИНІ

Світова фінансова кризу зумовила вкрай негативні тенденції у діяльності вітчизняної фінансово-кредитної системи: запровадження тимчасових адміністрацій у діяльності банків, банкрутства банківських та небанківських фінансових установ тощо. Очевидно система аудиту не змогла завчасно обмежити такі суттєві втрати і потребує вдосконалення на сьогоднішньому етапі. Корисним, в даному випадку, буде зарубіжний досвід організації аудиту, зокрема Німеччини.

У Німеччині аудиторська діяльність здійснюється відповідно до Закону «Про професійний статут аудиторів» 1961 р., яким аудитор визначається як особа, що публічно здійснює цю діяльність, підтвердила особисту та професійну компетентність шляхом здачі відповідного екзамену.

У 1932 р. у Німеччині створено Інститут аудиторів, завданням якого є: сприяння розвитку аудиторської професії, забезпечення країни аудиторськими кадрами, розробка єдиних професійних принципів і норм, дотримання їх всіма представниками аудиторської професії. В Інститут аудиторів добровільно входять близько 5600 аудиторів й 600 аудиторських організацій, тобто приблизно 80% всіх представників цієї професії. Головна умова членства – добровільне, але строге дотримання професійних правил і етичних норм.

Аудит у Німеччині має кілька напрямків:

- 1) аудиторський контроль підприємства наприкінці фінансового року (перевірка правильності ведення бухгалтерських книг, перевірка річної звітності);
- 2) аудиторський контроль документів юридичної особи в період його підстави на предмет відповідності законодавству країни;
- 3) аудиторський контроль з доручення загальних зборів акціонерів (як правило окремі області діяльності акціонерного товариства, а не усі);
- 4) аудиторський контроль окремих сегментів ділової і фінансової діяльності (зокрема, депоновані цінні папери в кредитних установах);
- 5) аудиторські перевірки на предмет виявлення правопорушень, включаючи контрольні перевірки поточного характеру, превентивні перевірки з метою попередження можливих порушень;

б) контрольна перевірка всього підприємства чи його частини (при продажі).

Аудитори дуже обмежені у відношенні поєднання аудиторської діяльності з наступними видами діяльності:

- 1) здійснення діяльності в технічній і юридичній області;
- 2) науково-дослідна робота в інститутах наукового профілю, викладацька робота у вузах і університетах;
- 3) участь в операціях довірчого керування;
- 4) вільна професійна діяльність в області літератури чи мистецтва.

У Німеччині існують дві професійні аудиторські організації: Аудиторська палата і Інститут аудиторів. Членство в Аудиторській палаті є обов'язковим для кожного аудитора і кожної аудиторської фірми, а у Інституті аудиторів – добровільна, хоча в ній беруть участь понад 90% усіх німецьких аудиторів. Завданнями Аудиторської палати є:

- сприяння реалізації й охорона інтересів своїх членів у професійній області;
- консультування й освіта своїх членів у правовій області щодо професійного статусу аудитора; спостереження за професійною діяльністю своїх членів [1, с.85].

Інститут аудиторів у Німеччині займається проблемами аудиторської справи в країні, розвитку і зміцнення міжнародних зв'язків з ідентичними професійними організаціями, здійснює видавничу діяльність, випускаючи щомісячний журнал, різні довідники з аудиту, правовими і податковими питаннями, а також розробляючи програми професійної аудиторської підготовки.

Нагляд за професією аудитора в Німеччині здійснюється з 2005 р. спеціальним незалежним державним органом контролю – Комісією по нагляду за професією аудитора, яка контролює діяльність Аудиторської палати. З вересня 2007 р. запроваджено нову структуру контролю – інспекцію, яка здійснює контроль стосовно лише тих аудиторських компаній, які підтверджують фінансову звітність підприємств, що працюють на ринку капіталу. У будь-яких інших випадках контроль за якістю послуг здійснюється у тому разі, коли наявний привід для проведення такого контролю (скарга клієнта, повідомлення у пресі, банкрутство тощо).

Вивчення зарубіжного досвіду аудиторської діяльності дає можливість адаптувати окремі його моменти в Україні для удосконалення організації аудиторської діяльності, і в першу чергу,

щодо контролю за ефективністю виконання функцій Аудиторською палатою України, яка перетворюється із органу регулювання аудиторської діяльності в «закрите акціонерне товариство» великих аудиторських фірм.

Література

1. Карлмайкл Д., Бенис М. Аудит в зарубіжних країнах. — К.: Аудит, ЮНИТИ, 2003. — 527 с.
2. Саченко С. Аудиторська діяльність: вітчизняний та зарубіжні аспекти розвитку // Контроль як фактор економічної безпеки підприємства [Текст]: матеріали круглого столу, ТНЕУ: Тернопіль. – 2012. – С. 53-57
3. Панасюк В., Саченко С., Черешнюк О. Особливості внутрішнього аудиту реалізації послуг готельного господарства // Мукачівський державний університет, електронний збірник «Економіка та суспільство». – 2017. – Випуск №10. – С. 803-810
4. Adamyk O., Adamyk B., Khorunzhak N. Auditing of the Software of Computer Accounting System // CEUR-WS, 2018. – 2018. – Paper 181
5. Adamyk O. Audit of Accounting Staff in Computer-Based Environment // Economic and social development of Ukraine in XXI century: national vision and globalization challenges: Collection of scientific articles/ – Draft2Digital Publishing House, 2017. – 185 p. ISBN 978-0-692-87589-6. – P. 152-153., 2017